

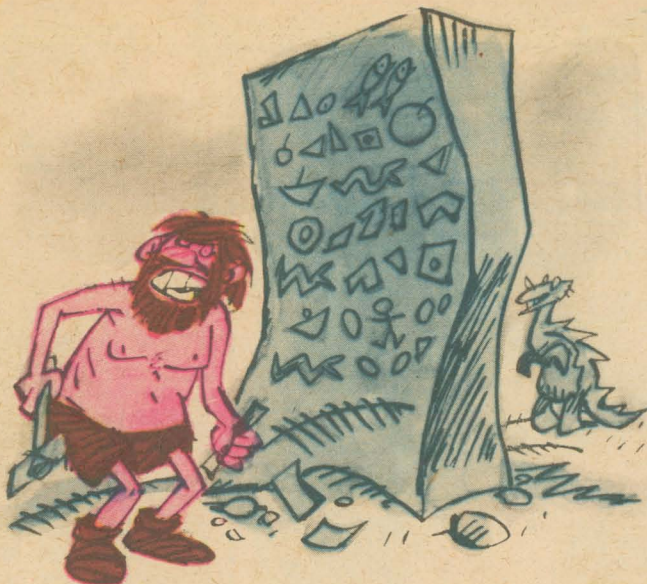
1985

№20

ЖОВТЕНЬ

Картини з життя первісної людини

— Під цією анонімною покоїться прах мого сусіда...

— Це тільки в наш доісторичний час таке неподобство можливе! Зі скарг одноплемінників хороми собі відгравав!..

— Набрид мені цей матриархат — печеру прибрав, бульйон з мамонта зварив, шкури просушив, а їй усе мало!..

На зорі плагіату.

— Потерпи, друже, ходять чутки, що люди скоро придумають Червону книгу.

ЦІ «МИЛЯТЬСЯ» В РОБОЧИЙ ЧАС
І ЛЛЮТЬ ВСЕРЕДИНУ НЕ КВАС...

ГОДИТЬСЯ ЗА ТАКУ ЗАТІЮ
НАМИЛИТИ ДОБРЯЧЕ ШИЮ!

КОНКУРС ЗАВЕРШЕНО,
КОНКУРС ТРИВАЄ

ВОРОШИЛІОВГРАДСЬКА область. (Кор. ТАП). Підведено підсумки першого туру конкурсу на кращу відписку, одержану жителями села Золотарівки Попаснянського району з приводу спорудження Будинку культури, яке будівельне управління тресту «Лисичанськхімнафтобуд» веде вже десятий рік. Перше місце присуджено відповіді начальника облуправління культури товариша Долгих, одержаній торік, у якій зазначається, що для завершення робіт виділено «відповідні капіталовкладення», а сам хід будівництва «взято під особливий контроль».

Оскільки «особливий контроль» ніяк не вплинув на бездіяльних будівельників і можна чекати нових відписок, журі оголосило про початок другого туру цього цікавого конкурсу.

БУДИНОК — ГОЛОВОЛОМКА

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА область. (Власкор ТАП). Останнім часом серед більшості людей

спостерігається жвавий інтерес до розв'язання всіляких головоломок — візьміть, зокрема, славнозвісний кубик Рубика. Не відстають від віянь моди у цьому плані й будівельники Дніпродзержинського домобудівного комбінату. Так, любителям усіляких логічних загадок вони зробили чудовий подарунок — спорудили у місті по вулиці Маршала Жукова будинок № 3. Але жити в ньому, не зробивши попередньо капітального ремонту, практично неможливо: вся століярка у квартирах перехняблена, шпалери поклеєно так-сяк, скло не тримається у віконних рамах, батареї опалення ледь закріплено. Отож тепер кожний новосел, отримавши у цій новобудові квартиру, щодня ламає собі голову над одним нерозв'язним питанням: чим керувалася державна комісія, приймаючи будинок у його творців?

ЩЕ ОДНА ПРИТОКА

ПОЛТАВСЬКА область. (Кор. ТАП). Природа неохоче відкриває свої таємниці. Донині вважалося, що всі притоки річки Сули давно відомі. Проте зовсім недавно любеські природолюби зробили цікаве відкриття: виявляється, Сула має ще одну досі нікому не відому артерію свого поповнення. Починається вона з підв'їя свиновідгодівельного комплексу, що за селом Литвяки. І хоча за своєю довжиною нова притока невелика, зате внесок її загальному відчуттю: від тих нечистот, що безперервним потоком вливаються у Сулу, дохнуть на левадах жаби, а у самій річці гине все живе.

ДВІ КАРТИНКИ З

ОДНІЄЇ МІСЦИНКИ

Хто їсть, а хто плямкає...

До чого ж нетямущі люди живуть і працюють у колгоспі «Радянська Україна» Близнюківського району на Харківщині: ніяк не можуть збагнути, що голова правління Іван Миколайович Торопченко — не сонце, всіх не зігріє. Їм би задовольнитися тими крихтами головівської уваги, що перепадають зі щедрого столу любові Івана Миколайовича до ближніх і далеких знайомих, так ні, носа вернуть. «А ми чим гірші?» — питають.

Візьмемо для прикладу комбикорм. Випи-сують його рядовим колгоспникам? Випи-сують. Годуйте, мовляв, власну худобину, щоб аж за вухами у неї ляцало. Правда, по шістнадцять копійок за кілограм випи-сують, а представники керівної ланки (завгосп, голов-бух, головний агроном та й сам голова) брали його з комори по ціні, утрічі нижчій, — але хіба в грошах щастя, хіба турботу можна виразити в копійках?

Так само й поросята. Може купити собі трудяга-механізатор чи доярка рожевошкіро-го малюка для відгодівлі? Може. І такого ж віку новонароджене телятко їм доступне. Гони три п'ятдесят за кіло живої ваги (якщо це майбутня свиня) або троячку (якщо це бичок у перспективі) і доводь його до вищесередньої вгодованості собі на здоров'я.

Так, знову ж таки, ні, очі колять: чому з нас, мовляв, оце стільки правлять, а приїде до голови якийсь родич, добрий знайомий чи просто хтось із райцентру, то їм напонтують машини живим товаром по два карбованці за кіло?

Це — стосовно живої ваги. А якщо взяти неживу, то й тут Іван Миколайович Торопченко не скупиться.

Непокарані поросята

У колгоспі ім. XXII з'їзду КПРС Барвенківського району на Харківщині поросята почали перекидатися догори ратичками. І так те діло активно пішло, що за два місяці ціла сотня у потойбічне царство попростувала. Голова колгоспу Володимир Петрович Приходько страшенно від того розгнівався. Та й те сказати, тих поросятко у господарстві і так, як у їжака хвоста, а вони ще, триклятуші, надумали дохнути.

— З'ясувати і негайно доповісти! — сердито розпорядився головою.

Колгоспні спеціалісти кинулися до свиното-варної ферми. А як усі крапки над «і» поставили, мерщій до контори.

— Таки дохнути, товаришу голова.

— Чому?

— Бо сухий комбикорм їдять. Без водички. Свинарки вже криком кричать — воду їм подавай.

— А чому це без водички? — здивувався В. П. Приходько.

— Бо немає її на фермі.

— Як то немає? Адже була.

— Колись була.

— А тепер?

— А тепер нема. Та ви ж самі знаєте, який там насос, що воду повинен качати, — день працює, десять лагодимо.

— Випи-суйте! Випи-суйте теє м'ясо! — гукає він регулярно до чималого бухгалтерського апарату. — Нехай люди на здоров'ячко його їдять.

І бухгалтерія строчить накладні. Трапляється, що по півтори, а то й по дві тонни на місяць випи-суються м'яса на колгоспну їдальню. Можна лише уявити, який вигляд повинні мати механізатори та свинарки, доярки та скотарі. Як кажуть, від пуза і баранини, і свинини, і яловичини можна наїстися. А ще ж і курчат підкидають.

І що ви собі думаєте? Знайшлися грамотії, які кажуть: ми плямкаємо, а хтось їсть. Перемножили оте спожите комбайнерами, трактористами, шоферами м'ясо і визначили, що за 1984 р. вони з'їли його тонни чотири. А виписано м'яса з комори, де комірником Олена Федотівна Бушна, ледь не одинадцять тонн. Куди ж, питають, поділася решта?

Ну, ви бачили? Замість того, щоб дякувати за турботу про їхнє здоров'я, оскільки надмірне вживання м'яса підвищує вміст у крові холестерину, арифметикою займаються, хоч нею є кому займатися і без них. Сам ревізир з районного управління сільського господарства Володимир Федосійович Зінченко у колгосп «Радянська Україна» частенько приїздить, фінансово-господарську діяльність контролює. І жодного разу ніякого криміналу не виявив, хоч так уже пунктуально і скрупульозно бухгалтерські документи вивчає, що далі нікуди.

Кажуть ще, буцімто за крутим словом Іван Миколайович у кишеню не лізе. Особисто мене голова не мотюкає, але, знову ж таки, уявіть себе на його місці: він до людей — з відкритою душею, а вони йому чорною невідячністю платять. От, бува, й не витримують нерви, язик на багатоповерхові словесні конструкції збивається, а пальці самі в замашну кулацюру стискаються.

Ні, таки даремно на Івана Миколайовича бочку котять. В цьому переконує й те, що якби методи і форми керівництва голови, як той казав, не відповідали, то в районі давно б відреагували. А так — мовчать.

— Так треба було підвозити воду!

— Траплялося, що й підвозили.

— І що?

— А те, що зливати її нікуди. На фермі ж ємкості жодної немає.

— Ото рахуба! Хто у нас за той капосний насос відповідає?

— Нібито головний інженер Анатолій Йосипович Штеклер.

— Ну, то ж я йому...

Оскільки Володимир Петрович Приходько був людиною вельми принциповою і не звик відкладати діло в довгу шухляду, то й оштрафував і головного інженера, і керуючого відділком, і завфермою, і головного зоотехніка разом з ветфельдшером... І навіть самого себе.

А щоб керівному складу у цьому списку сумно не було, голова одним махом приєднав і тих, котрі день у день про ту воду і йому, і всім іншим слізно нагадували. А саме — рядових свинарок. За принципом — бий свій свого, щоб чужі боялися! Отак стягнув із кожного — правого і винуватого — по півсотні карбованців та й заспокоївся.

Одне тільки неясно.

Неясно, чому це отакий принциповий товариш голова найголовніших винуватців у тіні залишив? Чому не поштрафував і їх, таких-сяких, з усією властивою йому суворістю та безкомпромісністю?

Кого саме, питаєте?

Та поросят же! Щоб знали, як дохнути!

І. ЛАГОЗА.

— І все-таки любов з першого погляду існує, Семене Петровичу! Як тільки ви прийшли в нашу установу, я це одразу відчув.

ПРИНЦИП КІНДРАТА

БАЙКА

Кіндрат картоплю посадив весною. Й морозики має аж по саме горло. То проти бур'янів іде війною, то нищить шкідників на тім городі.

А соловей у ближньому гаюку висистує, витюхує, співає. І щиро вдячні люди співаку, Лише Кіндрат наш радості не знає.

«Чого це розходився так тепер ти? — До солов'я розгнівано гукає. — От замість тог, щоб горлянку дерти, Ключав би колорадського жука, Була б із тебе користь хоч яка!»

Хай вибачать мені за тему пісню — Вона, можливо, децю й старувата, Але ж буває, що не тільки пісню Оцінюють за принципом Кіндрата.

Володимир СТРЕКАЛЬ.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

До недавнього часу заклади громадського харчування у місті Хмельнику були дуже популярними у п'яничок. Бо у їдальнях та кафе, як і раніше, продовжували активно продавати спиртні напої з ранку й до вечора, розпивочно і на винос. Жителі райцентру з обуренням написали про це редакції.

Перець негайно звернувся до Вінницького обласного комітету народного контролю і попросив ретельно перевірити цей сигнал. Невдовзі від голови обласного комітету В. В. Куревина надійшла відповідь, що факти, наведені у листі, при перевірці підтвердилися.

Матеріали перевірки було розглянуто в обласному комітеті народного контролю. За порушення Указу Президії Верховної Ради СРСР про посилення боротьби з пияцтвом, грубі порушення правил торгівлі спиртними напоями директора Хмельницького комбінату громадського харчування Чернова В. В. та завідувачого філіалом цього ж комбінату Кудренка М. Г. з їхніх посад звільнено.

Нема нині такого села, селища чи міста, словом, населеного пункту, жителі якого не боролися б... Не боролися за звання зразкового. Свідчення цієї боротьби — скромні, не зовсім скромні і зовсім шикарні стенди та монументи на в'їздах. При цьому нерідко рівень боротьби обернено пропорціональній вартості монументального унаочнення.

А от в'їзди у районний центр Вінківці подібні архітектурно-залізобетонні конструкції не прикрашають. А це нашолюб на думку, що боротьба тут успішно завершилася.

Перші кроки по райцентру зміцнюють впевненість, що припущення вірне. Скажімо, зразкова чистота, затишок — на центральній вулиці Леніна. Не менш приємно прогулятися порядною вулицею Першотравневою.

Епітета «зразковий» заслуговує і продукція багатьох вінківських підприємств. На хлібному заводі випакають такі паляниці, що жодна господиня не посоромилася б за свої видати. За сирами місцевого виробництва, що на експорт ідуть, закордонні гурмани полюють. Ну, а продукція консервного заводу взагалі на космічну орбіту вийшла.

Уміють вінківчани не тільки зразково працювати, а й зразково проводити своє дозвілля. До їхніх послуг кінотеатр, чотири бібліотеки та стільки ж клубів і Будинків культури. А у тих клубах та Будинках кожного вечора як не кіно то танці, як не танці, то співи... Співають і танцюють тут так, що слава про вінківцевські колективи художньої самодіяльності котиться не лише Поділлям, а вже й за кордони країни нашої викотилася, де вони частенько виступають.

Коротко кажучи, якщо по центральній частині селища судити, то враження таке, що вже можна вінківчанам сидіти, склавши руки. Ну, хіба ще налягати гуртом на будівництво каналізаційно-очисних та газових комунікацій, що дали б змогу споруджувати у Вінківцях багатоповерхові будинки, а після цього жити-поживати на здоров'ячко.

До речі, і про здоров'я є тут кому і є де подбати. Збудовано у селищі нову райлікарню — простору, світлу, із найсучаснішим обладнанням, яке дозволяє

Зовсім по-Вінківцях...

висококваліфікованому медперсоналу зразково боротися з різними болячками.

Та, на жаль, саме у лікарні наше гаряче захоплення остудили кілька крапель води, що впали зі стелі.

— Що це? — здивувалися ми.

— А, це?... Це, так би мовити, залишки боротьби за... зразковість... — відповів хтось із хворих.

Спершу ми сприйняли цю фразу як дотеп. Але згодом, походивши селищем, переконалися, що в жарті є частка істини. Знаєте, як ото буває після санітарної вирубки лісу: велике гілля прибрали, а про тріски та тирсу забули.

Саме так міжколгоспбуд лікарню споруджував. Зовні вона — як лялечка, інтер'єри око милують, зате дах... На нашу думку, сито ефективніше затримує природні опади, аніж те, що зліпили будівельники.

Залишками боротьби — але не спортивної — покритий і місцевий стадіон. Трава на полі витолочена, деякі трибуни потрошено.

Не в кращому стані і ставок. Видно, на його плесі також відбувалася битва за зразковість. Він зовсім обмілів. І якби не змивки з райпобуткомбінатівської бані, якими систематично його поповнюють, то на цьому місці давним-давно стало б сухо. І тільки куточок відпочинку, а точніше, його залишки, нагадували б, що тут колись любили відпочивати жителі селища.

А от про місцевий торговельно-побутовий сервіс у позитивному плані і згадати нічого, бо він таким ніколи не був і невідомо коли стане. Єдина втіха

в тому, що харчуючись, приміром, у місцевому кафе «Промінь» комбінату громадського харчування, ніколи не набереш зайвої і шкідливої для здоров'я ваги — настільки несмачно тут готують.

Практично ніде випити у Вінківцях склянки води чи соку, бо автомати для продажу газводи поламані, а єдиний кіоск по продажу безалкогольних напоїв заховано у такі нетрі, що його і вдень з ліхтарем не розшукаєш. Окрім того, розпорядку роботи його не знає, мабуть, і сам директор комбінату громадського харчування тов. Щебетюк. Не поласуєш у Вінківцях і морозивом. Позаяк райспоживспілка усе ніяк не може вмовити Хмельницький молокозавод, який його виробляє, своєчасно доставляти цей продукт у селище.

Любителям гострих відчуттів радимо відвідати баню райпобуткомбінату. Для них тут обладнано... електричний душ. Принцип його дії дуже простий: вода з душових кранів спочатку потрапляє на незаізольовану електропроводку, а вже потім — на клієнта.

Оригінально працює у Вінківцях і телефонний зв'язок. Набравши один телефонний номер, можна відразу переговорити з кількома абонентами. На жаль, не з тими, з ким хочеться.

Судячи з усього, не докотилося бодай відлуння боротьби на вулицю Нову, жителі якої уже четвертий рік ризикують скрутити собі в'язи у канаві, залишеній міжколгоспбудівцями після прокладання мережі для теплоцентралі. Не чули його і керівники комунгоспу, а тому вода в житлові будинки подається з переборами. Незрозуміло, чому забули в ході боротьби за зразковість про маленьких жителів селища, для яких не обладнано жодного пунного ігрового майданчика чи атракціону.

Отож, як бачимо, рано ще вінківчанам заспокоюватися. Ні-ні, ми не натякаємо: мовляв, шановні, передчасно зняли ви монументи біля в'їздів. Або — мовляв, даремно ви їх не спорудили. Не в монументах річ, а в тому, що коли боротися, так не на словах, а на ділі. І до кінця.

З олівцем мандрували, записували та малювали Ю. ІЩЕНКО та А. АРУТЮНЯНЦ. Хмельницька область.

ІРОНІЗМИ

● Ніколи не залишався наодинці зі своїми думками: боявся, що вони його загризуть.

● І бездарні люди можуть дарувати цінні речі.

І. АНУФРІЄВ.

● Викинули слова з пісні... і залишилася хороша музика.

В. СОПРОНЮК.

● Мілко плавав, але багато загрибав.

● Засліпленому славою окуліст не допоможе.

● Якщо діти усе беруть від життя, платити за це приходить батькам.

П. СОРОКА.

● Діалектика пияцтва: чим більше осушують, тим глибше гризнуть.

● Змолodu підморгувала охоче, а тепер: «Ох, очі!»

● Скільки дітей треба народити спільно, щоб не зійтись характерами?

А. ПАСТЕРНАК.

ПАПЕРОВІ ГОРОБЧИКИ

Днями виміняв на макулатуру дефіцитну книжку. А в ній на першій сторінці видруковано проникливе звернення, з якого випливало, що, віднісши на приймальний пункт «Вторсировини» двадцять кілограмів старих газет, я здійснив благородну справу державної ваги, оскільки шістьдесят кілограмів макулатури рятує від вирубки одне дерево, яке виростає протягом п'ятдесяти-восьмидесяти років. Автор звернення закликав мене і надалі «активно сприяти заготівельним організаціям», що дасть змогу збільшити виробництво паперу і водночас уберегти від сокири тисячі гектарів повнолітнього «зеленого друга».

Ну що ж, я готовий. Але за однієї умови: що жоден квадратний сантиметр паперу, виготовлений завдяки моїм зусиллям по збереженню лісу, не піде на виготовлення офіційних бланків для деяких установ і організацій, які я назву трохи нижче.

Це я до того веду, що ось переді мною лежить кілька кілограмів редакційної пошти, одержаної лише протягом тижня. Самі скарги, щоправда, більше, аніж на сто грамів, не потягнуть, зате офіційні відповіді, до них додані, якій-небудь двадцятирічній ялинці віку вкоротили.

От, скажімо, мешканці будинку № 50 по вулиці Радянській, що в місті Луцьку, давно могли б за своє листування з міськими організаціями якийсь літературно-художній дефіцит виміняти. Тільки їм не до нього. Бо як ти, справді, смакуватимеш нюанси стилю того чи іншого класика, коли зі стелі тобі за комір капає, стіни мало не світяться, а кожен грузовик, який промчить мимо, викликає коливання, що дорівнюють п'ятибальному землетрусу. І не дивно, оскільки будинок тридцять років, як капітально не ремонтувався, а за віком годиться у прадідусі луцьким новобудовам.

Через це мешканці не читають, а самі пишуть. Перший том їхнього листування завершує оптимістичне запевнення: потерпіть, дорогенькі, ваша кількаквартирна дерев'яна хижка планується під знесення, бо на цьому місці виросте нова автоматична телефонна станція, отож обходьтеся поки що без ванн, гарячої

води, санвузлів, зате потім у сучасних хоробах порозкошуєте.

Через кілька років товариші з міськради намалювали вже не таку рожеву, але все ще рожевеньку перспективу: тим, хто стоїть у черзі на квартири за місцем роботи, житло буде виклопотано позачергово, а для решти ремонтні служби будиночок капітально підмарафетять, кімнати перепланують і, можливо, навіть, у кожній квартирі комунальні зручності передбачать, щоб у двір серед ночі не доводилося бігати.

Ще через рік заступник голови міськради А. Л. Сохацький запевнив, що виконком «вирішує питання про відселення з будинку трьох сімей, щоб за рахунок звільненої площі провести планівку квартир і забезпечити їх всіма комунальними вигодами». А завершилося це вирішенням тим, що авторитетна комісія визначила, буцімто «по фізичному стану основних конструктивних елементів і столярних виробів будинку № 50 до числа ветхих не відноситься» і заслуговує хіба що на «вибірковий ремонт, під час якого передбачено обладнати каналізацію».

Яка безмежна турбота, правда ж?

Втім, у луччан хоч є надія, що колись ця паперова турбота все ж таки виллється бодай у вибірковий ремонт і «перепланівку». А в мешканців будинку № 115-б по вулиці Саксаганського в місті Києві вона згасає з кожним роком листування між ними і Залізничним райвиконкомом. У 1979 році голова виконкому Г. В. Пашенько пояснив їм, що будинок аварійний і «включений у план відселення громадян на 1979—1980 роки». Через шість років нинішній голова Д. М. Денисенко роз'яснив, що «фізичний знос конструкцій складає 57 процентів, у зв'язку з чим відселення мешканців не планується». А ще за деякий час скаржників присоромив його заступник М. П. Костильов: виявляється, «середньозважений процент зносу» становить 42 проценти. Залишається втішатися тим, що, може, й справді, над вулицею Саксаганського час не владний і років через десять-двадцять будинок № 115-б стане, мов лялька, а мешканцям випишуть заново ордери як новоселам.

Особисто я в подібне диво не вірю. Дивує

інше: невже товариші не усвідомлюють, що легковажно плодячи такі ось... Як би його поделікатніше висловитися? Втім, підшукайте делікатні вислови самі. Такі ось... відповіді на бланках авторитетних установ, вони й себе виставляють у непривабливому світлі, і — що зовсім неприпустимо — репутацію установи підмочують.

Припускаю, що, може, й не має виконком можливості відселити людей. Але ж навіщо водити їх за носа?

Мешканці дев'яностоквартирного будинку № 70 по вулиці Почайнинській (це теж у Києві) також не можуть поскаржитися, що на їхні скарги неоперативно реагували. Навпаки, відповіді приходили навіть раніше, ніж це передбачено. І в міськжитлоуправлінні глибоко співчували їхній біді (відносно новий будинок почав просідати і розколюватися), і з Подільського райвиконкому не барилися комісії, які оглядали дециметрові тріщини у стінах, скрушно хитали головами.

— Діло серйозне, — і усно, і письмово пояснювали вони скаржникам, — капітальний ремонт потрібен. А його з бухти-барахти не зробиш. Як тільки інститут «Укржитлоремпроект» впорається з документацією, так відразу ж і приступимо. Але — не пізніше 1983 року.

Який тепер рік? А що в будинку змінилося? Лише тріщини, які поширювали і поглибшали. Щоправда, паперова активність навколо ремонту не згасає.

Колись, кажуть, лякали: слово, мовляв, не горобець, вилетить — не спіймаєш. Нині багато хто і не намагається його ловити. Навіть якщо воно не усне, а письмове. І розлітаються навсеред табунці паперових горобчиків. А чого б їм не розлітатися: бланки, слава богу, не в дефіциті.

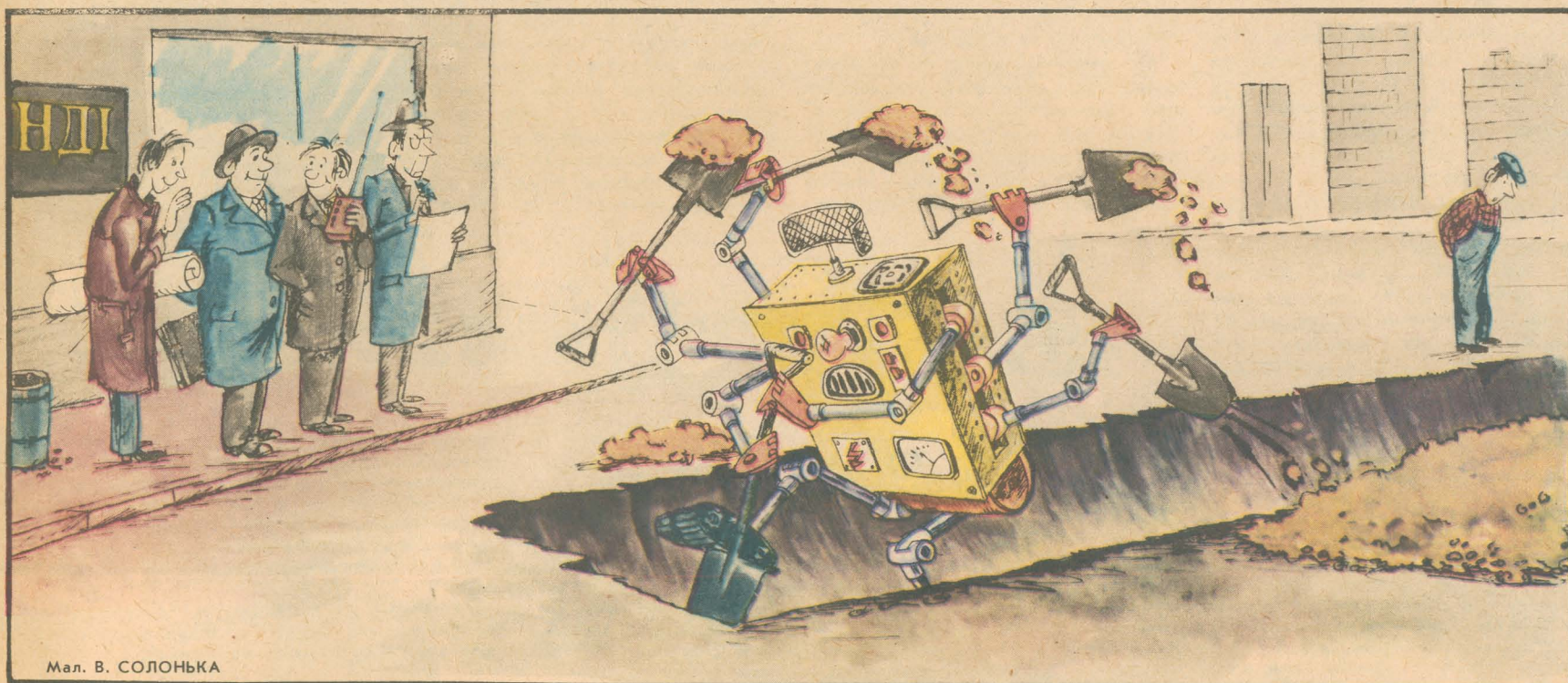
«Виконком міськради народних депутатів зі слів нач. ЖЕВ т. Куша М. А. повідомляє, що ремонт даху буде виконаний у березні 1985 року», — запевняє голова Павлоградського міськвиконкому Дніпропетровської області І. М. Приходько мешканців кількох квартир будинку № 340 по вулиці Дніпровській. П'ятий рік запевняє. І письмово й усно.

У плані економії паперу доцільніше було б деяким товаришам замість готових бланків соснову колоду в кабінет затягти і сказати:

— Оце вам сировина, а оце інструкція на технологію виготовлення паперу. Самообслуговуйтеся.

Може, тоді було б менше писанини, а більше діла.

В. БОНДАРЕНКО.

— Сконструйований нашим інститутом робот заміняє шістьох землекопів.

Як відомо, конспектом зветься полегшений рукописний варіант якого-небудь першоджерела (книга, стаття, підручник, посібник для студентів-заочників із дошкільною освітою тощо) або лекцій. Варіант, що, по можливості, зберігає головні думки автора і основні положення оригіналу.

Латинське (уже вкотре латинське!) за походженням слово conspectus буквально означає «огляд». Тому конспектуючий повинен, як мінімум, хоч глянути на обраний для конспектування об'єкт.

Конспект — показник не лише рівня вашої поінформованості, але й здатності до мислення. Хоча б і в скромних межах. Це, певною мірою, — і юридичний документ: конспект свідчить про те, що ви справді прочитали (і навіть зрозуміли) даний зразок наукової думки або, не без користі для себе і Міністерства вищої освіти, були присутні на лекціях своїх професорів.

Втім — свідчить не завжди. Педагогічній науці відомі випадки, коли конспект якогось першоджерела сам виступав у ролі першоджерела: його старанно ко-

піювали ті, хто не сховався утруднювати себе знайомством з оригіналом. І тоді збентежений і навіть трохи очманілий викладач виявляв, скажімо, у дванадцятих студентів повну ідентичність мислення й літературного стилю: конспекти їхні були схожі, наче інкубаторські курчата. Абсолютна текстувальна подібність! До орфографічних помилок включно! А відрізнялися — лише почерком та прізвищем конспектувальника.

Але і це, як кажуть, — не межа. Деякі студенти примудряються створити «конспект конспекту», скорочуючи вже раз скорочене (навімання залишаючи, припустимо, лише кожний третій абзац). У такий спосіб солідні монографії безжалюдно спресовуються до обсягу листа. Та ще й листа до не дуже близького родича.

Що ж стосується лекції, то тут є небезпека вдатися до іншої крайності — перетворити конспект на стенограму. Зовсім не обов'язково конспектувати лектора дослівно, записуючи навіть ті не зовсім академічні вислови, при допомозі яких він намагався збуду-

ти студента, котрий заснув у п'ятому ряду аудиторного амфітеатру.

А ось уважним на лекції бажано бути завжди. Бо інакше знайоме й зрозуміле раптом перетвориться на трагікомічну нісенітницю. Приміром, лаконічна характеристика Платона Кречета: «Хірург впевнено тримав свій скальпель», — у одного неуважного студента набула такого вигляду: «Хірург упевнено тримав свій скальп».

Іноколи навіть незначна (на перший погляд) інверсія — перестановка слів лектора — дає цілком несподіваний ефект. Якось, перевіряючи конспекти своїх слухачів, шановний професор був приголомшений, коли прочитав свої власні слова в такій інтерпретації: «Замолodu я з вдячністю використав багатющий досвід по вивченню кісткового мозку свого наукового керівника».

Звичайно, стислість — сестра таланту. Але бажана і наявність самого таланту, а не тільки його сестри. В даному разі — таланту висловлювати велике в малому. А це ж і є нормальний, доброякісний студентський конспект!

СЕМІНАР

За своєю популярністю солідний «семинар» (один з видів групових теоретичних занять) успішно конкурує з такими вузівськими термінами-аристократами, як «екзамен» та «залік». Але помітно поступається загальним улюбленим — «канікулам» та «стипендії».

Між іншим, далеко не всі велемудрі аспіранти (вже не кажучи про жовторотих першокурсників) знають, що латинське слово seminarium означає «розплідник» і, в свою чергу, походить від іншого латинського терміна semen (насі-

ня, зародок, дитина).

Отже, хороший семінар подібний до родючого лану або теплиці, де висіваються, проростають і дають пагінці насіння знань.

Та вузівський семінар вигідно відрізняється від сільськогосподарських ланів тим, що посівна тут проводиться цілий рік! І вище-згадане насіння знань дає врожай також будь-якої пори року. Учбового року, само собою.

Якість і розміри врожаїв залежать як від сіячів-педагогів, так і від студентського ґрунту, обов'язкові компоненти якого становлять: високоякісна підготовка, сумлінність та навчальний ентузіазм учнів.

А конспекти хороших лекцій та першоджерел можна порівняти з посадковим матеріалом (вже згадане «насіння») та органічними добривами.

На кожному семінарі зустрічаються «знавці широкого профілю» (вони ладні відповідати і героїчно дискутувати на будь-яку тему) і «вузькі фахівці». Останні найчастіше готують одне-єдине питання. І будь-яка спроба педагога витягти з них хоч що-небудь поза цими скромними рамками викликає у подібних студентів паніку. А то й обурення. І взагалі сприймається ними як персональна образа.

Істотну роль грають і кліматичні умови. А який мікроклімат панує на семінарі — здебільшого залежить від педагога (в тому випадку, звичайно, коли від нього дійсно щось залежить). З одного боку, він повинен рішуче боротися із суховіями бездумної статистики — механічним переліком фактів та цифр (незрозумілих інколи й самому відповідаючому). З іншого ж боку — не заохочувати й надмірного штучного зрошення, яким зловживають окремі студенти-водолії.

ЗРАЗОК

УСМІШКА

Вдома мучуся над чистими аркушами паперу. Втретє перечитую наші нудні характеристики. Не те.

— А ти проглянь ось ці, — приходить мені на поміч дружина і дістає з шухляди столу папери.

Зачитуюсь. «Людина високої душевності і благородства», «сім'янин із найвищим рівнем емоційно-виховної спрямованості щодо дітей», «надзвичайно

Отже, лише при розумному сполученні всіх сприятливих умов (і ліквідації несприятливих!) зрощені на семінарах зародки знань стануть зрілими плодами.

УНІВЕРСИТЕТ

Ті легковажні люди, які, покладаючись лише на звукову подібність, вбачають щось спільне між словами «університет» і, припустимо, «універмаг», у принципі... мають рацію. Хоча б тому, що і в університеті, і в універмазі можна придбати: в першому — знання, в другому — товари. А що актуальніше, — залежить, як то кажуть, від запитів споживача.

Отже, латинське слово universitas (спільність, сукупність) тут означає — різноманітність в єдиному: в університеті навчаються майбутні філологи і математики, геологи і хіміки, журналісти і юристи, фізики і філософи, історики та біологи, географи і... Тобто — як на класичному водопої, де можна зустріти одночасно лева, газель, слона, леопарда, оленя, вовка і т. д. Порівняння з водопоем тим доречніше, що студенти університетів (як і всі інші студенти) регулярно п'ють з одного джерела — джерела знань.

Теоретично в університеті можна навчитися усьому. Але практично це вдається далеко не кожному (о, цей вічний розрив між теорією та практикою!). Бо неможливо навчатися на всіх факультетах одразу! Хоча авторів цього скромного дослідження відомі відчайдушні ентузіасти — щасливі власники двох і навіть трьох вузівських дипломів. Погодьтеся, що і це — подвиг, гідний Геракла!

Перші університети в Європі виникли на межі XII і XIII століть: Франція, Італія, Німеччина, Іспанія, Англія... А нашими первістками стали Московський, Петербурзький, Харківський, Київський університети.

Alma mater (мати-годувальниця) — так поштиво і ніжно випускники університетів звать свій вищий учбовий заклад. Вік названих вузів більш ніж солідний. А от студентство XX століття помітно помолодшало. І хоча це омолодження, на щастя, не загрожує обернутися на дитинство, студенти з апетитом справжніх немовлят всмоктують, вбирають молоко знань, суперкалорійне молоко науки.

Висуваємо кандидата для занесення на обласну Дошку пошани. Потрібна характеристика від колективу. Викликають мене до начальства.

— Напиши, Остапенко, кілька теплих слів, — отримую інструкцію від директора. Ще він додає: — І щоб не було скупко та казенно, Остапенко. Подивись, як люди пишуть, візьми краще за зразок.

Завітав я до профкому і проглянув з півтора десятка характеристик: на передовиків та новаторів, застрільників та ентузіастів. По-діловому пишуть про людей, грамотно і красиво. Але... скупко і казенно. Нема в тих характеристиках теплового слова.

чуйний і турботливий, чим завоював палку любов усього колективу», «не мислить свого існування без громадської роботи, якій віддається сповна...»

Я взяв кілька для зразка. Написав свою характеристику — щиро і неказенно. Прочитав у голос і мало не просльозився. Такі теплі слова! І подумав: як добре, що моя дружина працює в міській прокуратурі.

І тому є де взяти зразки характеристик, що пишуть усіляким хуліганам, хабарникам та казнокрадам солідні установи та організації.

Іван КИДРУК.

КОМЕРЦІЙНО-КОВБАСНЕ РОНДО

Був у тресті експедитором Кирило,
А ковбасний цех очолював Гаврило.
Що Кирило, що Гаврило — голова:
Щоб прогавити «наварчик» — чорта з два.
Раптом — лихо: той і другий прогорів.
Ой, давали в управлінні їм чортів!
Довго-довго розпікали,
Справжню баню влаштували:
Милили Кирила,
Парили Гаврила.

Як дозволив говорити їм голова,
То вже хлопці не скупились на слова:
Просилися, молилися,
Божилися, клялися —
І дечого добилися.
Не віриш — подивись:

Експедитором призначили Гаврила,
А в ковбасню запроторили Кирила.
Їх комерції нам, братику, не вчить:
Дефіцит іде «наліво», аж хурчить.
Раптом — лихо: прогорів і цей, і той.
Їм давали в управлінні — ой-ой-ой!
Довго-довго розпікали,
Справжню баню влаштували:
Милили Гаврила,
Парили Кирила.

Запитали: «Як же далі з вами бути?»
Хлопці дивляться, що їх ось-ось припруть,—
Просилися, молилися,
Божилися, клялися —
І дечого добилися.
Не віриш — подивись:
Поміняли їх місцями для годиться —
Завертілась комерційна колісниця.
Тут — Кирило, там Гаврило вишива...
Хоч і грима в управлінні голова.
Довго ще вони на пару
Аж трусились до «навару»,
І нарешті таки з тресту загули.
...Їх на пенсію недавно провели.

Олекса ІЖАК.

АФОРИЗМИ

- Краще читати гарні книги, ніж писати — погані.
- Працює, як поршень: тільки під тиском.
- Частенько про окремі недоліки говорять загальними фразами.
- З одного зайця мисливці нерідко готові сім шкур здерти.
- Якщо один працює за сімох, шістьох можна скоротити.

Юрій РИБНИКОВ.

м. Полтава.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— Невже і в нас з тобою були такі ж щасливі обличчя?

Асортимент зловживань, які допускав у своїй роботі завідувач магазину № 60 об'єднання «Продтовари», що у місті Тернополі, Чубенко М. Г., був досить широкий. І випити на роботі він собі дозволяв, а хильнувши — надовго зникав у справах, далеких від службових; і за грубим словом на адресу підлеглих до кишені не ліз; і змушував працівників магазину жити особистою автомашину... Про ці негідні вчинки Чубенка йшлося у листі

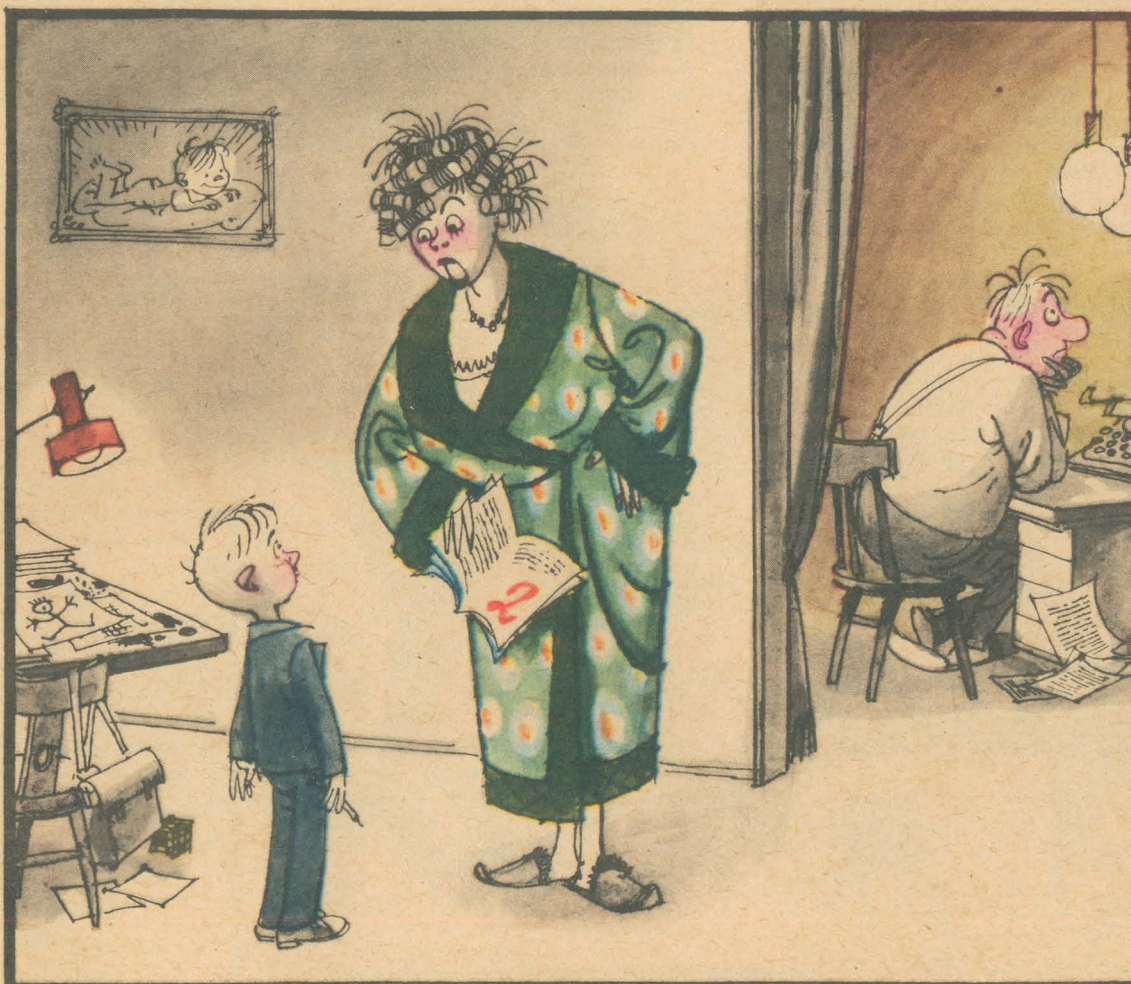
ДА Л І
П Е Р Ц Ю!

працівників магазину до Перця.

Як повідомив секретар Тернопільського міськкому партії тов. Б. Довжук, усі факти, вказані у листі, при перевірці підтвердилися. За негідну поведінку Чубенку Н. Г. оголошено сувору догану з занесенням до облікової картки. З посади завідувача магазину його звільнено.

Міськком партії звернув увагу керівництва об'єднання «Продтовари» на недоліки в роботі з кадрами.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Не смій більше списувати у своїх товаришів, бо тебе покарають, як покарали батька за списану дисертацію!

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ, ЩО...

...звичайний кольоровий телевізор може стати не лише джерелом інформації, інтелектуального та естетичного збагачення. Він за певних умов може надихнути господаря на надзвичайну фізичну активність. Варто було, скажімо, жителю села Тернувате, що на Миколаївщині, придбати минулого року «Фотон-736Д» сімферопольського виробництва, як почалася нескінченна біганина по ремонтних майстернях. Не встигав він у кільканадцятий раз привезти апарат додому, як тут же змушений був знову тягти його в ремонт. Завдяки цій активній біганині власник телевізора схуд, як мінімум, на п'ять кілограмів.

...у місті Ровно біля чотирнадцятиповерхового будинку номер 17 по вулиці Карла Лібкнехта закована велика кількість грошей. Державних. І регулярно ця кількість росте, бо мало не щомісяця два

екскаватори і чотири машини разом з цілою бригадою робітників аварійної служби прибувають сюди, щоб рити траншеї, шукаючи чергове місце пошкодження водогону, прокладеного будівельниками чотири роки тому. Головне, що ніякі калькулятори не можуть підрахувати, скільки ще доведеться закопати тих грошей, розплачуючись за нехлюйство бракоробів.

...дуже легко цілий меблевий гарнітур перетворити на купу дощок. Варто лише недодати до цього гарнітуру гайок, гвинтів і ручок, як це зробили, наприклад, на Снятинській меблевій фабриці (Івано-Франківська область). Придбали жителі міста Ізяслава на Хмельниччині гарнітур «Кварц» згаданого підприємства і тепер не знають, що робити з дошками, які без фурнітури не тримаються купи.

Мал. А. БОРДУНІСА

— Я від Бурмила Потаповича. Він рекомендує мене на посаду м'ясника у вашому магазині.

Віталій Трохимович Циба, кандидат філософських наук, прийшов додому в такому збудженому стані, що й Ольга Максимівна, його дружина, перелякалася.

— Що з тобою, чоловіче? — запитала вона, побачивши, як того аж пропасниці б'є.

— Ну ось, і ми з тобою дожилися! — гаркнув Циба, здерши з голови капелюха і пошпуривши його аж на шафу. — Знаєш, хто я вже такий? — вирячився він на дружину.

— А хто? — застигла Ольга Максимівна перед розчервонілим чоловіком.

— Дуримар! — відрізав Циба.

— Хто-хто? — уставилась на Віталія Трохимовича дружина, вперше почувши таке чудернацьке слово.

— Ду-ри-мар! — по складах процідив Циба, нервово крокуючи по кімнаті.

— Хто ж це тебе так? — не знаючи з якого боку підійти до чоловіка, добивалася Ольга Максимівна. — Звідки така напасть? В інституті щось?

— Онучка рідна так мене охрестила, — зісно зиркнувши на дружину, дорікнув Віталій Трохимович. — Твоя улюблениця. Зайшов оце до них по дорозі, шоколадку заіс, а вона на мене: «Ти, дідусю, дуримар!» Уявляєш? Мене ніби хто окропом ошпарив. Та я доньці на придане таку суму! Та я їм меблі за свої кровні! Та я тій же онучці пообіцяв велосипед! А воно мені у відплату: «Дуримар». І де таких слів набираються?!

— Прощу тебе, заспокойся! Не нервуй! — благала Ольга Максимівна. — Ти ж інтелігентна людина. Філософ. То мусиш знати, що діти тепер з вулиці таке приносять, таке, що нам і не збагнути.

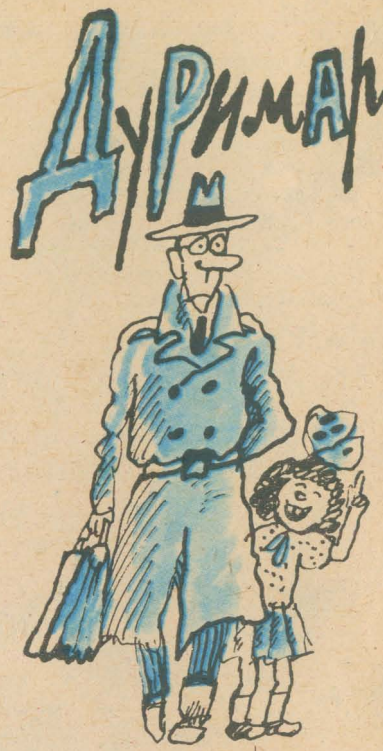
— Та ми ж їх виховуємо! Віддаємо всі свої сили! Свій розум! — розмахував руками Циба. — А наслідки? Де наслідки, я тебе питаю?!!

Ледве вгамувався Віталій Трохимович. Мовчки повечеряли. Ольга Максимівна за звичкою телевізор ввімкнула. Але Циба так врізав по ньому кулаком, що дикторці перекинуло рот і вона вдавилася на півслові.

Перед тим, як лягати в постіль, Віталій Трохимович дістав з полиці тлумачний словник, пробіг майже всі слова на «Д», але «дуримар» там не знайшов. Це його ще більше вивело з рівноваги.

«Що ж ці наші енциклопедисти роблять, випускаючи словники? Один раз довелося незрозуміле слово пошукати, а його і в помині нема. Теж мені науковці, — подумав Циба. — Тільки кандидатськими та докторськими ступенями чваняться!»

— А ти не знаєш, що воно за дуримар? — роздратовано запитав

ГУМОРЕСКА

дружину. — Хоч, правда, звідки тобі знати.

— І не чула, — винувато зітхнула Ольга Максимівна. — Хіба ж у нашому культурному оточенні, де тільки вчені та вчені, почувеш таке? Ясна річ, з вулиці словечко. Якесь прізвисько. Хуліганське. Батьки-п'янички вживають такі слівця, а діти й собі переймають. Але ти викинь з голови. Заспокойся. Я завтра ж сама довідаюся в онучки. Воно це мале, дурне, нічого не втаїть.

Та спокою не було. Цибу аж пекла цікавість, що означає те осоружне слово. І коли Ольга Максимівна, заснувши, протягнув засопіла, він підвівся з ліжка, пішов до телефону і, набравши номер викладача зі своєї кафедри, схвилювано повів розмову.

— Василь Якович? Пробачте, що так пізно турбую. Це я, Циба. Впізнали? Хочу вас запитати, що означає слово «дуримар»? Та ви що? Не з похмілля я, а цілком серйозно. Чого серед ночі? Ну, таку потребу маю. Ви вважаєте, що це провокаційне запитання перед конкурсом на заміщення посади доцента? Що ви, дорогий мій. Та я вас від душі. Що, що? Запитати у професора Воловича? Ну, спасибі. Ще раз вибачаюся.

«Чи він також не знає, чи хитрує? — подумав Циба про Василя Яковича. — Ерудит. Начитаний, а ось «дуримар» і для нього загадка. Все ж завтра мушу дізнатися. От завдала онучка задачу».

А до завтра ще ніч попереду. Тривожна. Те слово з думки не

сходить. Аж серце розболілося. Циба вдруге встав, знайшов валідол, поклав таблетку під язик. Все вгамувалося. Вляглося.

«Про велосипед можеш і не мріяти, — подумав Віталій Трохимович, згадавши онучку. — Дітей теж треба карати. Не давати їм усього, чого вони забагнуть. Була б не тикнула отим паскудним дуримаром — мала б велосипед. А так — дзуськи».

Вранці Цибу знову мучило те ж саме. Перед лекціями зустрів професора Воловича. Роблено грайливо, ніби між іншим, запитав у нього:

— Чи не зустрічалось вам, професоре, прізвисьце Дуримар?

— Я вам дивуюся, — не зупиняючись, на ходу, кинув завжди заклопотаний і забудкватий Волович, — та це ж давньогрецький філософ. Ви що — не знаєте своїх кадрів?

«От тобі й маєш, — розгубився Циба. — Це справді конфуз. Виходить, онука, як і професор Волович, знає Дуримара, а я ні? Затьмарення на мене найшло чи що?»

Віталій Трохимович кинувся в бібліотеку. Він попросив філософський словник. Та скільки не гортав потрібні сторінки, а прізвиська, яке його цікавило, не знайшов.

«Отже, Волович пожартував? Чи він за своєю вічною зайнятістю взагалі не дочув, про що я його питав?», — сушив собі голову Циба.

Віталій Трохимович хотів же запитати у Зої Михайлівни, викладача літератури, але передумав. Краще своїм розумом дійти, аніж сподіватися на сторонню допомогу. Авторитет філософа повинен бути непохитним.

Лекції свої Циба прочитав мляво і плутано. Ідучи додому, він усе аналізував це огидне слово.

«Ду-ри-мар», — плелось в думках. — Ні, воно аж ніяк не може бути ні грецьким, ні турецьким, те слово. Це якесь наше. Можливо, хуліганське. Треба буде геть вилучити його з лексикону онучки. З корінням. З насінням».

Удома Віталія Трохимовича чекала Ольга Максимівна. Радісна й задоволена.

— А знаєш, Віталіку, — лагідно звернувшись вона до чоловіка, — оте словечко, що тебе так вразило й розгнівало, не з вулиці. І зовсім не хуліганське. Воно з казки.

— З якої це казки? — не зрозумів Циба.

— З казки для дітей. «Золотий ключик». Це там такий персонаж є.

— А-а-а! — тільки й спроможний був вимовити Циба. І, трохи подумавши, по-наставницькому додав: — Але навіщо ті казкарі вигадують такі словечка, що навіть дорослих культурних людей травмують? Ду-ри-мар!

Іван СОЧИВЕЦЬ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Ну, нарешті приїхали будівельники виправляти свої недоробки!

— Та ні, це шабашники освоюють новий об'єкт.

ЦІКАВА МЕТАМОРФОЗА

відбулась у характері визнаного майстра застільних справ Н. Таїнші. Він повністю відмовився від довгих традиційних тостів і тепер обмежується лише їх першою частиною: «Я хочу випити...»

У СВІТІ СЛІВ

Унікальним виявився результат дворічного перебування папуги Чики у квартирі В. Солоного: словниковий запас пернатого друга нараховує 9 слів, несловниковий — 15.

«МЕРТВІ ДУШІ»

Так оцінили критики роман А. М. Непишиводи «Пилорама», в якому, на їхню думку, нема жодного живого характеру.

У САТИРИЧНОМУ ЦЕХУ

Сатиричну збірку підготував до друку В. Г. Цаберябий. Книга викриває ледарів, п'яниць, пройдисвітів. Як повідомив автор, більшість творів збірки носить автобіографічний характер.

ГІДНІ СУПЕРНИКИ

Напруженим виявився матч між командами «Комета» і «Метеор». Переможець виявився лише після двох серій одинадцятиметрових ударів. З загальним рахунком 1:0 перемогла «Комета».

Черговий хронікер
Микола ЛЕВИЦЬКИЙ.

САМ ВИНЕН...

Замовник до кравця:
— Я цього піджака бра-ти не буду, в ньому рука-ва — до ліктів.

Кравець:
— Не кажіть дурниць, це у вас руки довгі.

Повідомив Ю. ПЕРЕЛЬЦВАЙГ.

м. Київ.

ДАРЕМНО БОЯВСЯ

Довго отирався дідусь біля пивного ларка, ждав продавщицю. Нарешті вона прийшла з двома відрами води. Дідусь і каже їй:
— Налий, будь ласка, кухоль пива, доки не занесла в ларьок відра.

— Не бійтеся, дідусю, відповіла молодичка, — це вода на завтра, ми міру знаємо.

ТАКІ ТОЧНІСІНЬКО

Іхала одна тітонька з невеличкої станції Берестовеньки. На вузловій залізничній станції вийшла з вагона, купила гарячих пірижків. А поїзд саме рушив, то вона й ускочила в перший-ліпший вагон, але... зустрічного поїзда...

Проїжджаючи свою станцію, вона прочитала: «Берестовеньки», — і каже сусідам по купе:
— Ну й дивина! Не думала, що є десь на світі інші Берестовеньки, та ще такі точнісінько, як у нас!

Повідомив П. ЛЯШЕНКО.

с. Кам'янка
Дворічанського району
Харківської області.

ВСЕ ЗНАЄ

— Гей, ти, Гаврило, як доїхати до Василькова?
— А звідки ти знаєш, що я Гаврило?
— Я все знаю!
— Ну, тоді ти повинен знати, як до Василькова доїхати.

Повідомив Г. СКИДАН.
м. Київ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

«ПРАЦЬОВИТИЙ» МИКИТА

ЖАРТ

В школі твір писав Микита:
«...Вся сім'я в нас — працююча.
Ми виконуєм в суботу
Всі улюблену роботу:
Тато з гайковим ключем
Дзенькає під «Москвичем».
Мама щіткою і милом
В хаті вікна всі помила
Й, запаливши в кухні газ,
Варить борщ смачний для нас.
Баба з голкою в руці
Зашива мені штанці.
Буркотить, що на мені
Все горить, як на вогні.
Дід чиргикає на ганку —
Дошки струже він рубанком.
Поряд з ним моя сестра
Стружки з долу підбира.
Дружно всі у нас працюють...
Я також не ледацю: —
Я роблю для кабана
Шкоринки із кавуна».

Володимир ЧУБЕНКО.

ПОЯСНИЛА

Йде селом стара бабуся,
Малюків стрічає.
— Ви, малесенькі, чий? —
Лагідно питає.

Їй відказує за всіх
Старшенька — Наташа:
— Цей чужий і ця чужа,
А я, бабцю, наша!

Анатолій УСТИМЕНКО.

БЕЗ ДРУЗІВ

КАЗКА

Біля сараю росла висока береза. І жила на ній стара зла ворона. А під дахом сараю було гніздечко горобчика. Зростав він хвалюватим, зарозумілим, ні з ким не хотів дружити. Казав: «Ніхто мені не потрібен. Я й сам проживу».

Якось сидить горобчик у гніздечку і пісеньку співає:

Цвінь-цвірінь!
Якби гаряча черинь
Та тепле просо —
То спав би й досі...

І раптом до його гніздечка підлітає ворона:

— Ти чого тут розцвірінькався?! Ач який! Мені набридло тебе слухати. Ану геть звідси! Щоб і духу твого тут не було!

Злякався горобчик і втік зі свого гніздечка. Сів за сараєм на липу та й заплакав. Аж тут підлітають дві синички:

— Горобчику, горобчику, ти чого плачеш?

— А як же мені не плакати, коли мене з мого гніздечка зла ворона прогнала. І тепер мені ніде жити, ніде пісеньок співати...

— Так ти не плач,— кажуть синички,— сльози нічого не допоможуть. Ти краще поклич своїх друзів, та гуртом і проженить ворону.

Ще дужче засумував горобчик:
— Немає в мене друзів.

Здивувалися синички, питають:
— Як же ти без друзів живеш?

Мовчить горобчик. Бо що він може сказати?

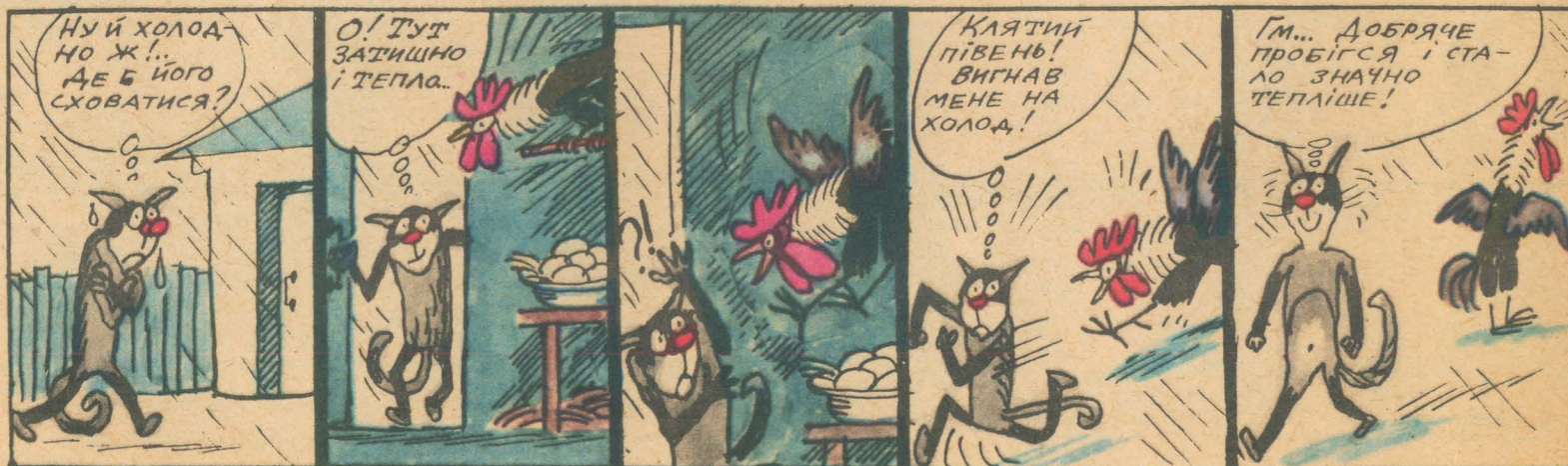
— Ну, нічого,— кажуть синички. — Ти нас тут почекай, а ми покличемо своїх друзів.

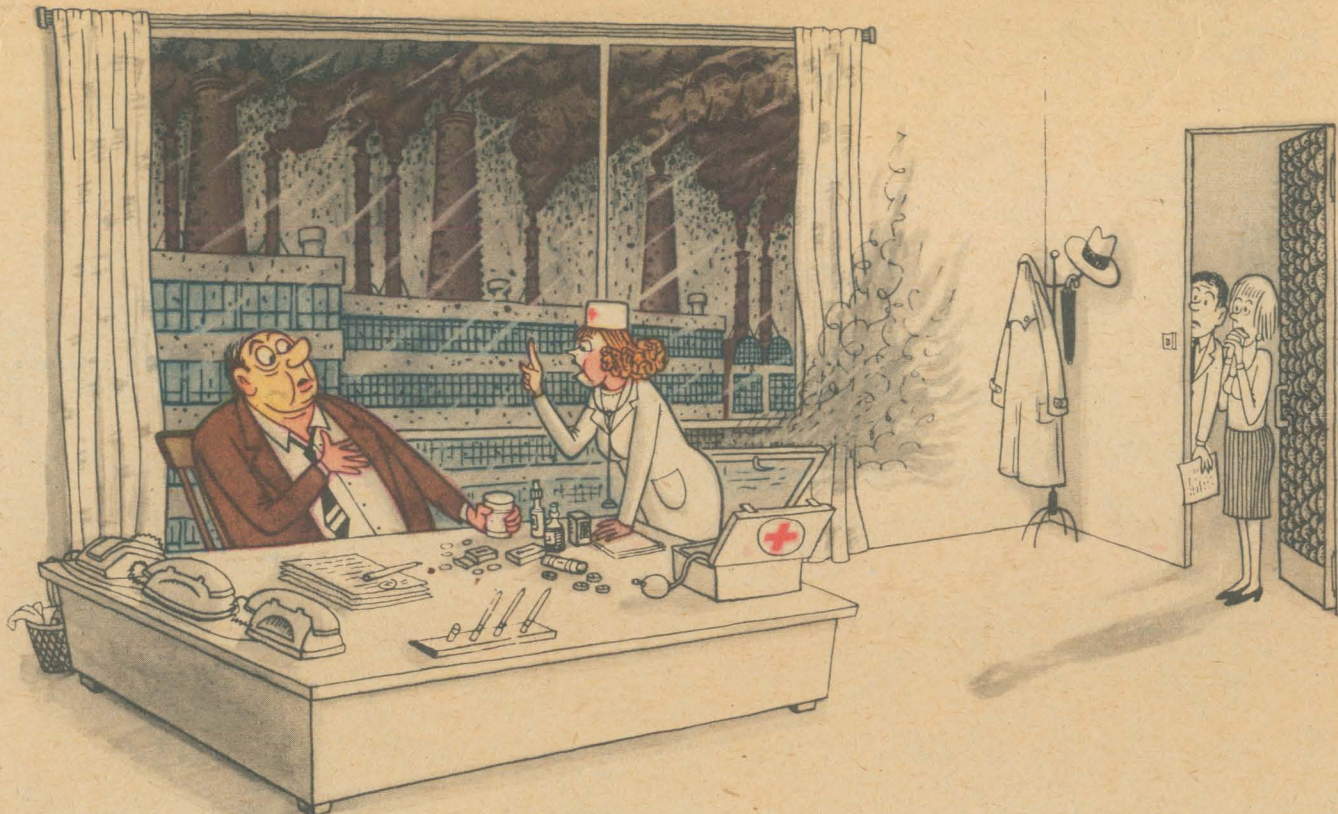
Через годину позліталися на липу синички, снігурі, омелюхи, горобці та багато інших пташок. Навіть червоноголового дятла з сусіднього лісу прилетів. А потім перелетіли всі разом через сарай і прогнали ворону від горобчикова гніздечка.

Знову став жити горобчик під дахом сараю, співати своїх пісеньок. Але більше вже ніколи не казав, що йому ніхто не потрібен. Бо зрозумів: без друзів не можна у світі жити.

Петро ЛЯШ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Приймайте ліки і старайтеся поменше гуляти в районі свого заводу.

САТИРИЧНІ МІНІАТЮРИ

ГРАМОТНА ФЕНЬКА

У книгарні бурчить Фенька:
«Не книжки — халтура.
Півдня риюсь, та жодної...
Під масть гарнітуру».

Михайло ГУРА.

ОБРАЖЕНИЙ ПЕС

Сірко добро громадське стереже,
Гарчить на злодіїв: «Не лізьте, то чуже!...»
Грицько, сусід мій, діє навпаки:
Усе чуже хапа у дві руки!
Чому ж бо люди кажуть на Грицька,
Що він позичив очі у Сірка?..

Альберт МАНДРИК.

ПРО СПАДКОВІСТЬ

Знову сварить доньку мати:
— Годі вже бешкетувати!
Ти ж бо, донечко, затам!
Хто не слухається сам,
В того, знай про це зарані,
Й діти будуть неслухняні!
Усміхнулася мала:
І на те відповіла: «Ната,
— Он чому всі кажуть: «Ната
— Вся пішла у маму й тата!»

Микола БІЛОКОПИТОВ.

ЗБЛИЗИЛА

Хоч горілка, як відомо,
На користь не йде,
Але, кажуть, зніма втому,
Зближує людей.

І зблизила біля клубу
Тимошку й Петра...
Тимофій позбувся зуба,
А Петро — ребра.

Іван ДРОБІН.

ПЕРШОВІДКРИВАЧ

Колумбом хлопці
Називали Яшку:
Встигав він першим
Відкривати... пляшку.

Леонід КУЛІШ-ЗІНЬКІВ.

ПАПКА-БЮРОКРАТКА

Попав до неї папірець —
І все. Отам йому кінець!

Василь ОЛІЙНИК.

ТПРУ-У-У, ПРИЇХАЛИ!

Гей, Кирило трактор вів,
Наче на змаганні!
Слалом той поміж стовпів
Скінчив у ковбані.

Збитки, звісно, чималі.
А всьому причина,
Що остання у селі
Зникла конячина.

Для сьогоднішнього дня
Це суттєвий фактор:
Пив Кирило «на коня»,
А попав на трактор.

Григорій ГАРЧЕНКО.

Хміль мовив: «Суть життя мого — вершини!»
Та промовчав, що зріс біля жердини.

Щабель горішній нижньому закинув:
— Ти хто? Ніхто! А я, брат, висота!
Господар взяв й перевернув драбину,
І враз щабель горішній нижнім став.

Скрипіло крісло знаменитому поету:
— Без мене ти б не мав ні імені, ні злету!

Сова закинула Кроту:
— Як можеш все життя терпіти темноту?

Павук снував на стелі павутину
Й пишавсь, що прикрашає він хатину.

Степан ГАЛАБАРДА.

ПІЙМАВ...

— Ну, що? Піймав хоча б рибинку? —
Питає бракон'єра жінка.
— Той хижо глянув: —
— Все їй мало!
— Мене... інспекція піймала!

Василь КРАВЧУК.

КРИХТИ

ШТРАФ

ПРОСВІТИВ

За плечима Б. Уелча були вбивства і пограбування, а перед ним — довгі літа тюремної відсидки: невтомна діяльність на ниві злочинності принесла йому загалом 143 роки ув'язнення.

Натхненна духом практичності, адміністрація тюрми м. Чикаго, де знаходився той невинуватий злочинець, прикинула, що жаль, аби такий багатий досвід та й пропадав марно, і зробила Уелча... консультантом: на нього було покладено завдання просвітити самих тюремників — установити можливості для втечі в'язнів.

Виправдовуючи надії цінителів його знань, Б. Уелч не забарився показати їм, що такі можливості й справді-таки є: прихопивши — чи то для компанії, чи то для більшої переконливості — іще одного в'язня, він спустився з шостого поверху по прив'язаному до вікна проводі й цвигонув геть.

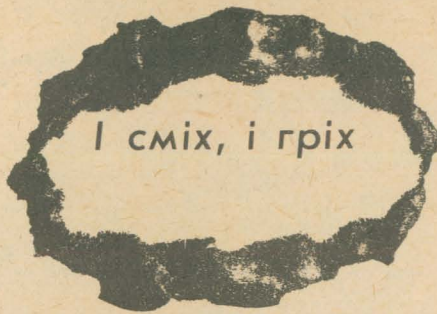
Тюремна адміністрація помирившись своєї волі позбулася цінного кадра. Зате, за словами англійської «Санді таймс», врахувавши практичну пораду Уелча, приладнала на вікнах особливо міцні ґрати.

НЮАНСИ ЇХНЬОЇ ДЕМОКРАТІЇ

Едвін Едвардс, 55-річний губернатор штату Луїзіана (США), має репутацію першого на весь штат картяра й баболуба, (що ж стосується хабарів, то, треба правду сказати, в штаті є вони, навіть спритніші од свого губернатора).

Так от цей губернатор вихваляється, що уже шість разів виходив сухим із води під час судового розслідування його багатогранної діяльності.

Дійшли вісті, що з'явилася надія, ніби Едвардс все-таки удасться засудити. Юристи навіть підрахували, що за сумою всіх своїх вчинків він мав би одержати 265 років ув'язнення.

Не беремося гадати, чи дійшло до того суду, чи ще тільки дійде, і чим він закінчиться чи ще тільки чимось закінчиться. Хоча, правду кажучи, воно й цікаво. Але цікаво з огляду на іншу проблему: якби Едвардса засудили, то хто ж тоді керуватиме штатом Луїзіана?! Адже віце-губернатор Боббі Фрімен теж мав стати перед судом — за хабарництво.

НЕ ПІДСТУПИТИ!..

П'ять років лондонське прибуткове управління намагається стягти прибутковий податок із багатого жителя англійської столиці сера Вільяма фон Аретіна. І все — марно: ніяк не може до нього підступити. Бо сер Вільям — звичайний собака. Та справа не просто в собаці, а в законах. Добре знаючи англійське законодавство, яке дозволяє тварині мати власність, хазяїн Вільяма відкрив на ім'я пса рахунок у банку і переводить на нього свої прибутки від біржових операцій. Оскільки ж закону, щоб вимагати з тварини податок за ту власність, нема, то лондонські фінансові установи й не можуть підступити до Вільяма, а точніше — до грошенят його спритного хазяїна.

ЗА СУМІСНИЦТВОМ

Відомство, що наглядає у Сполучених Штатах за діяльністю приватних банків, вирішило накінець уважніше придивитися до

керівних кадрів — директорів банків і їх заступників. Бо протягом останніх років у кожному другому банківському банкрутстві зіграло роль шахрайство керівництва. У 1982 році, наприклад, незаконні грошові оборотки директорів завдали банкам у вісім разів більше збитків, ніж зломщики сейфів та інші грабіжники, — директори хапнули 400 мільйонів доларів.

ПРОФЕСІЙНА ЦІКАВІСТЬ

У одній стокогільмській лікарні біля ліжка хворого легкоатлета сидів лікар. Змірявши температуру хворого, він подивився на термометр і занепокоєно промовив: «Сорок і одна десята. Ні, навіть сорок і дві десятих. Таке в нашій лікарні спостерігається рідко». Тут спортсмен трохи підвівся й запитав: «А який рекорд вашої лікарні?»

БЛАКИТНА КРОВ

Щороку в Англії видається довідник аристократичних сімей. У ньому подаються різноманітні відомості про англійських аристократів (які запевняють, що в їхніх жилах тече так звана справжня блакитна кров). Але минулого року довідник вийшов друком із піврічним запізненням. Причиною такої затримки стало бажання видавців розширити зміст довідника — внести в нього й так званих позашлюбних дітей аристократів (у яких тільки 50 процентів крові можна вважати блакитною). А така робота вимагала часу...

Довелося видавцям вибачитися перед передплатниками і пояснити причину, яка розладнала всі видавничі розрахунки: «Ми спочатку не уявляли собі обсягу праці і не припускали, що у молоді роки англійські аристократи можуть народити стільки «романтичних помилок». Майже у кожній великій сім'ї аристократів виявилися позашлюбні діти».

Мал. М. ОГНІВЦЕВА (м. Харків)

— Ану підніміть руки вгору — хто за наші демократичні порядки?

Вірний спосіб

УСМІШКА

Зустрілись якось дід Гаврило з дідом Панасом, про сее-теє побалакали, і зайшла мова про сучасну молодь.

— Самі танці в голові, — поскаржився дід Гаврило. — От приїхав мій онук з міста. Думав, картоплю допоможе викопати, а він цілий день спить. Настане вечір — мерщій до клубу.

— Не годиться, — задумливо почув дід Панас потилицю.

А наступного дня по обіді дід Панас прийшов до діда Гаврила з лопатою.

— На прорив до тебе. Допоможу картоплю копати.

— Спасибі, — відказав дід Гаврило, якого саме допікав радикуліт. — Я тоді в цей час посуд помию, — додав, докірливо глянувши на онука, який уже прокинувся і димів сигаретою.

— А що, діди, не виключено, що вами скоро зацікавляться геронтологи, — мовив онук, солодко потягнувся і вийшов з хати.

За кілька хвилин він повернувся і стурбовано запитав діда Гаврила:

— Діду, а де у вас лопата?

— Та там, біля погребів... — старий здивовано дивився на онука.

Ще більше він здивувався, коли за якийсь час вийшов на город і побачив неймовірну картину: дід Панас димів самокруткою, а онук, обливаючись потом, уже закінчував викопувати останні кущі на чималій ділянці.

— Якась мара, — мовив до себе дід Гаврило і для певності протер очі. Але картина не змінилася: онук працював, а дід Панас, піднявши догори вказівного пальця, щось розповідав.

— ...Отож коли він тікав з петлюрівцями, — почув дід Гаврило, наблизившись, — то й закопав тут глека із сріблом. А кілька років тому, коли орали твоєму дідусеві город, трактор того глечика плугом зачепив та й потягнув за собою. Геть порозкидав гроші. Я оце вже другу осінь твоєму дідові підсобляю. Він, звичайно, не знає, чого. А я вже штук двадцять срібняків знайшов.

На підтвердження дід Панас витягнув з кишені старого лискучого карбованця і покрутив перед носом у хлопця.

Вечеряти онук відмовився. Сказав, що поки не стемніло, хоче ще з цибулею упоратись. До хати він зайшов уже поночі. Навіть не глянувши на дідів, звалився на ліжко і заснув.

Дід Панас знову дістав з кишені старовинного карбованця з дірочкою вгорі, потримав на долоні.

— Це ще мій прадід за війну з турками дістав. Замість медалі. А мо' й справді йому за ударну роботу подарувати? Студент все-таки, наукою людиною колись стане...

— Зажди трохи, хай ще з часником упорасться, — відказав дід Гаврило.

С. ПОЗНЯК.

Мал. Є. МИЛУТКИ

Без слів.

Мал. В. ПЕТРЕНКА (м. Вінниця)

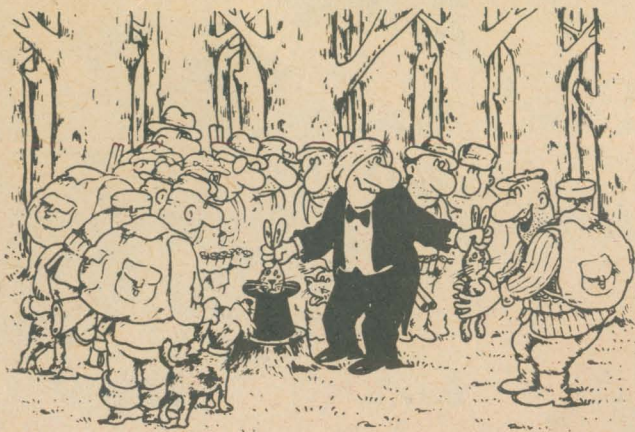

Без слів.

Мал. Є. МИЛУТКИ

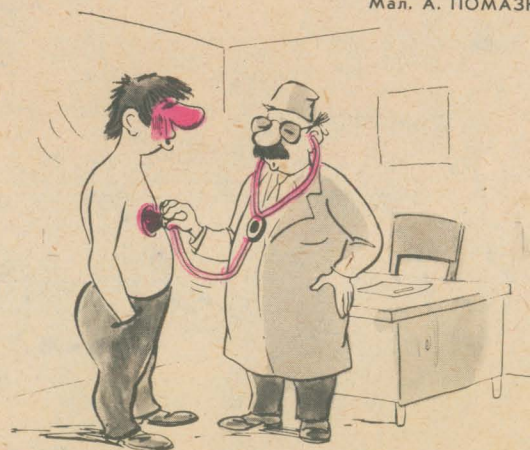

Мал. Ю. КОСОБУКІНА

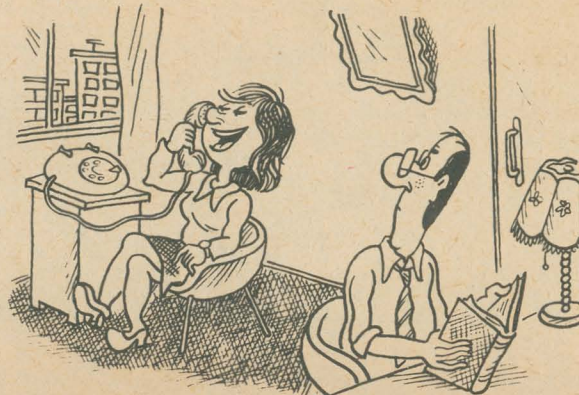
Без слів.

Мал. А. ПОМАЗКОВА

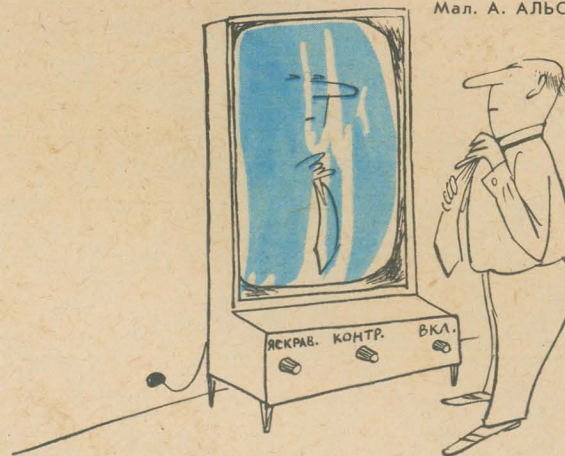
— Не дихайте! Не дихайте! Дихайте убік...

Мал. В. МИЛЕЙКА (м. Ленінград)

— Ах, Наташо, яка я щаслива нарешті, що почула людський голос!

Мал. А. АЛЬОШИЧЕВА

Без слів.

КОРОТКО КАЖУЧИ

Мал. М. КАПУСТИ (м. Донецьк)

- І прямолінійні гнуть свою лінію.
- Змішавши людину з брудом, сказав, що бруд лікувальний.
- Данину поваги хабарник любив одержувати готівкою.
- Меню їдальні: сім літ — один обід.
- Скільки ж треба мати здоров'я, щоб кожного місяця вибивати собі лікарняний листок!
- Перспективне планування: ніколи не відкладати на завтра те, що можна відкласти на післязавтра.
- Опоненти були чудово підготовлені до захисту дисертанта.
- Одні виносять з вузу знання, інші — дипломи.
- Нічого не робити частенько допомагає службова інструкція.
- Мода — це не те, в чому ходять, а за чим бігають.
- Слова, кинуті на вітер, ніколи не стають крилатими.
- Шофер частенько виводив начальство на чисту воду — возив на рибалку.

Олег СЕІН.

Красномовне дзеркальце.

Друже Перче!

Кажуть, що найнещасливіше число — це «тринадцять». Особисто я вважаю, що коли мати справу з Полтавською житлово-експлуатаційною дільницею № 12, то будь-яке число може бути таким же. Ми, приміром, уклали з цією ЖЕД-12 договір на ремонт квартири тридцять першого січня 1984 року, а стільки зазнали клопоту, що не доведи господи. І ще хтозна-скільки зазнаємо. Бо хоч усе зроблене майстрами тріскається, обвалюється, пучиться, начальник дільниці М. М. Шаповалов вважає, що розмовляти з нами нема про що.

Може, ти, Перче, подбаєш, аби встигли бракоробам по перше число. Нехай хоч воно буде для них нещасливим.

Н. КОТИШЕВА.

Придбав я оце чоботи виробництва Львівської фабрики індпошиву взуття. Через два дні відклеїлися підшви. Віддав знову на фабрику, їх відремонтували. Взув — через дві години відклеїлися підшви. Знову повернув на фабрику. Тепер їх уже ремонтують більше чотирьох місяців. І не можна дізнатися, хто ремонтує, і коли відремонтує.

А мені здавалось, Перче, що індивідуальний пошив передбачає, крім усього іншого, й індивідуальну відповідальність за бракоробство?

В. БІБІК.

м. Калуш
Івано-Франківської області.

Вселилися ми у 1980 році у новий будинок № 24—70, що у нас в Донецьку по вулиці Стаханова. І з першого ж дня не було у наших оселях гарячої води. Зате працівники житлово-експлуатаційної контори № 54 твердо запевняють — і роблять це ось уже п'ятий рік, — що подібне явище абсолютно тимчасове.

І ми, Перче, у цьому ні на крихту не сумніваємося. А тому й продовжуємо за подачу неіснуючої гарячої води постійно платити гроші.

МЕШКАНЦІ БУДИНКУ.

м. Донецьк.

Хочемо перед тобою посмакритикуватися. Наївні ми люди. Інші, обачливіші, якщо на гарячому обпечуться, то й на холодне дують. А ми вразі гаряче схопили, ніяких висновків не зробивши.

Тепер — про суть справи. Ми, сорок п'ять працівників Запорізького автотранспорту № 07066 і шістьдесят жителів селища Вільнянська, вирішили подивитися заповідник Асканія-Нова. Не експромтом вирішили подивитися, а організованим порядком: придбали в Запорізькому бюро подорожей та екскурсій квитки (по 22 карбованці, між іншим, виклали). 20 липня, в суботу, добралися «Метеором» до Каховки, просиділи на причалі весь вихідний, та й повернулися ні з чим додому, оскільки не дочекалися екскурсійного автобуса, який доставив би нас у заповідник. Голодні й сердиті повернулися додому.

Нам би махнути рукою на мандрівку і сидіти крячкою дома. Так ні, подумали, що не може такого бути, щоб гроші з нас узяли і нічого взамін не зробили. І подалися в Каховку наступного дня. І знову просиділи — тепер уже всю неділю — на каховському причалі. Єдине, що цього разу нам пояснили, буцімто нас ніхто не ждав, та якби і ждав, то не було б на чому везти, бо для автобусів бензин потрібен, а його нема.

Цінне, мусимо підкреслити, пояснення. По двадцять два карбованці з носа.

Н. БАРАКУТА, Л. РУДКІВСЬКА,
В. КВІТКА та інші. Усього 32 підписи.

ПЕРЧАНСЬКИЙ ТЕЛЕВІЗОР

Добрий день, шановні телеглядачі!

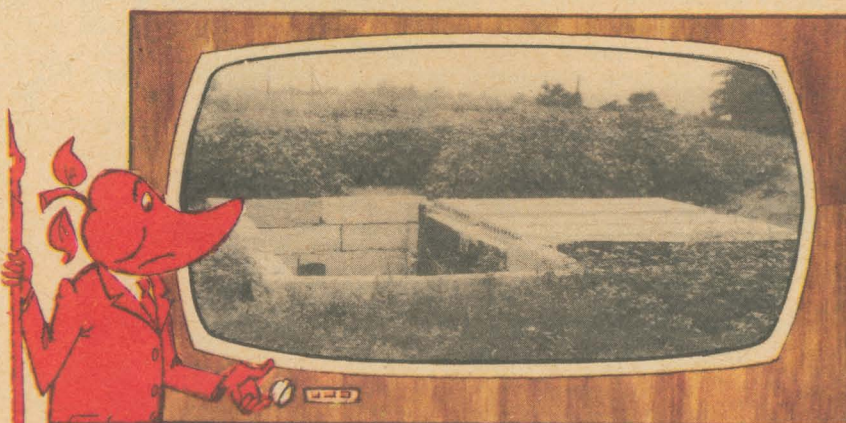
В нашій сьогоднішній передачі ми розповімо про цікаву археологічну знахідку.

У колгоспі ім. Чапаєва Березівського району Одеської області всюдисущі дітлахи в зарослях кропиви виявили якусь незвичайну споруду — вона на ваших екранах. Було висловлено безліч гіпотез, навіть згадали про пришельців із космосу.

Ясність вніс голова місцевого колгоспу тов. Пігнастий В. І. Він

звів нанівець усі наукові припущення і розповів, що це не що інше, як одне з майбутніх жител для молодих спеціалістів. Планувалося поселити їх тут у 1984 році, а звести будинки взялося будівельно-монтажне управління № 2 тресту «Чорноморкурортбуд» (начальник т. Бабаєв). Але, як бачите, кропива росте значно швидше, ніж ця будова. Цікаво, чи знайдуть будівельники це місце, коли, нарешті, зберуться будувати?

А тепер — до побачення! До наступного телебачення!

«До уваги любителів футболу! 10-го червня на місцевому стадіоні «Юність» відбудеться футбольний матч. Грає духовий оркестр. Початок о 18-й годині вечора».

Надіслав В. МАРХОВСЬКИЙ.

«Наш завод випускає 35 найменувань, 16 найменувань зі знаком якості».

(Із звіту).

«Прошу напечатати мою статтю, тому що її герой — людина солідна і не потерпить своєї неопублікованості».

(3 листа до редакції).

«А ви мене в архів не списуйте! Краще глибше порийтесь у моєму таланті».

(3 листа до редакції).

Надіслав С. БОНДАРЕНКО.

«Слід прийняти самі суворі міри до п'янки. Роботу в нетверезому стані не приймати».

(3 протоколу).

Надіслав Г. МАЙДАНОВИЧ.

◆ Жителі кількох вулиць міста Кіровограда: Желябова, Некрасова та інших поскаржилися редакції на те, що вуличні водоколонки і після чергового ремонту не працюють. Скільки вони писали, дзвонили керівникам міста, та їхні звертання залишаються «гласом волаючого у пустелі». Листа про це було опубліковано у № 12 журналу.

Після виступу Перця перший заступник голови виконкому Кіровоградської міськради В. А. Ткаченко повідомив, що усі 12 недіючих водоколонок на вказаних вулицях відремонтовано, і вони працюють.

◆ У «Перці» № 14 у розділі «Фотовиставка з коментарями» було вміщено знімок вулиці села Зарічне (Львівська обл.), проїжджа частина якої перетворилася на справжнє болото.

Як повідомив редакції заступник голови Стрийського райвиконкому В. К. Немченко, згадав вулицю впорядковано.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

◆ У тому ж номері в розділі «Чи знаєте ви, що...» розповідалося про те, як жителька міста Ходорова відправила Чернівецькому взутому об'єднанню браковані туфлі їхнього виробництва, а згодом одержала звідти якісь пошарпані із збитими каблучками та ще й меншого розміру.

Генеральний директор Чернівецького об'єднання І. А. Швець у відповіді редакції повідомив, що виступ Перця обговорено на загальних зборах працівників відділу технічного контролю. За халатність у роботі контролеру відділу Лукавській В. В. оголошено сувору догану, а контролера Ризун З. Н. з цієї посади звільнено.

◆ З того часу, як клубом у селі Зелена (Волинська обл.) стала завідувати Олійник Н. М., на дверях

його замість запрошувальних об'яв висів замок. Про яку вже там культурно-масову роботу та організацію дозвілля молоді можна казати. Так писалося у листі до редакції.

На прохання Перця Горохівський райком Компартії України перевірів цього листа, а секретар райкому А. Дружок повідомив, що факти підтвердились. Наказом по відділу культури Олійник Н. М. з роботи звільнено, а на посаду завідувача клубом призначено молодого спеціаліста. Тепер робота у клубі поліпшилась.

◆ Ветеран Великої Вітчизняної війни Василишин П. Є. з міста Брацлава написав редакції, що він ще у 1982 році подав заяву на встановлення телефону, але досі чує самі обіцянки.

Після втручання в цю справу Перця начальник Вінницького обласного виробничо-технічного управління зв'язку Л. Я. Старостин повідомив, що телефон Василишину П. Є. встановлено.

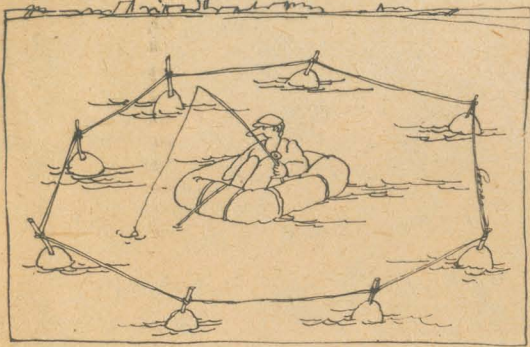
ГУМОР НАШИХ ПОБРАТИМІВ

Мал. І. Юліана («Кіперуш», м. Кишинів)

— Чого це ти курей рисом годуєш!
— Та іншої крупи в магазин не завезли.

Мал. Є. Вегеле («Шлуота», м. Вільнюс)

Без слів.

Мал. І. Мицу («Кіперуш», м. Кишинів)

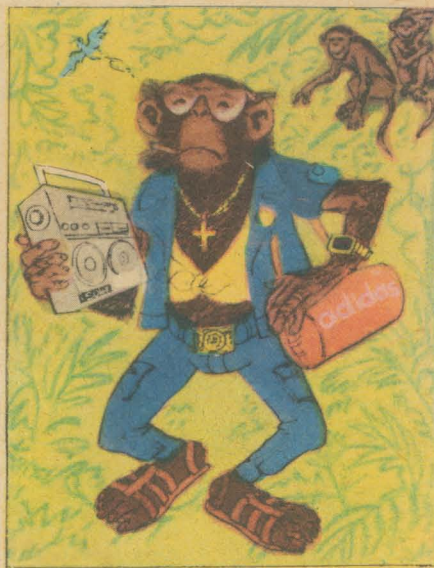
— Даремно стараєтесь, я можу заснути лише за своїм робочим столом.

Мал. Е. Дишасва («Чаян», м. Казань)

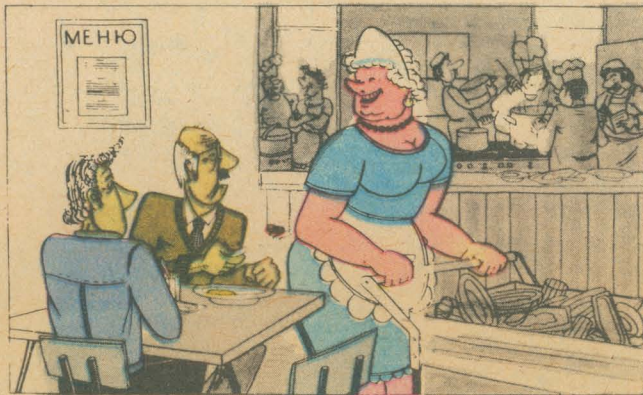
Без слів.

Мал. Я. Бусла («Вожик», м. Мінськ)

— Погляньте, наш синок уявляє, що він в люди вбився!

Мал. П. Кокі («Вожик», м. Мінськ)

— Чого це у вас порції так поменшали!
— Бо штат збільшився.

Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, В. БОНДАРЕНКО, А. ВАСИЛЕНКО,
В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар),
І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 441-82-14, 441-89-37, 441-89-38.
Адрес редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перець» № 20 (1206)
(на українському мові)
Видавництво «Радянська Україна».

Видається з січня 1927 року.
Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 16.09.85. Підписано до друку 04.10.85. БФ 09694. 70×108/8. Офсетний друк.
2,8 умовн.-друк. арк. 14 умовн. фарб.-відб. арк. 4,1 обл.-вид. арк. Тираж 2284000
прим. Зам. 04948.

© Журнал «Перець» 1985 р.

Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордену Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Ордену Леніна комбінат печаті видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Отсканирован reductorer
для rutracker.org

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

— 3 вечірніх вихідних костюмів, панове, можу запропонувати вам оцей фасон.